

Places i carrers porticats dels nostres pobles i ciutats

ANTIGA COMANDA DE VILALBA DELS ARCS

PLAÇA DE LA VILA, CRUÏLLA DELS CARRERS MAJOR I DEL GALL

TEXT: JOAN FIGUEROLA
jfiguerola@coac.net

El 'Diari' presenta avui un nou lliurament de la sèrie 'Places i carrers porticats dels nostres pobles i ciutats', amb l'exemple de la plaça de la Vila de Vilalba dels Arcs.

Joan Figuerola és arquitecte (Figuerola-Gavaldà-Romera Arquitectes)

El primer document que parla de Vilalba dels Arcs és la carta de poblament que el comandador templer de Miravet Bernat de Campanisa atorga l'any 1224 a un grup de quatre pobladors. L'any 1317 la vila passa als hospitalers de la castellanía d'Amposta dependent de la comanda hospitalera d'Ascó. La població amb carrers estrets i irregulars a l'entorn de l'església vella i l'antic castell, actualment ocupat per la casa Martell, se situa en una petita ondulació del terreny dins el perímetre del primitiu recinte emmurallat. De la muralla amb les torres que protegien la vila es conserven restes al llarg del seu traçat des del perxe del Bassot, el Mirador del Bassot i els carrers de la Vall del Moll, Sant Pere, Sant Llorenç i Sant Isidre.

La formació de la comanda de Vilalba dels Arcs a finals del segle XV representa una època d'esplendor per a la vila, amb la construcció de cases senyoriales i la nova església parroquial de Sant Llorenç iniciada a finals del segle XVI i finalitzada a mitjans del XVIII. La barreja d'elements gòtics, renaixentistes i barrocs donen singularitat a l'edifici, essent una de les més característiques del conjunt d'esglésies similars de la Catalunya occidental i el Baix Aragó.

Malgrat la destrucció de molts edificis històrics pels estralls patits en les diferents guerres dels Segadors, de Successió, carlines i la

Edifici de l'Ajuntament de Vilalba dels Arcs i la portalada de la capella de la Mare de Déu de Gràcia al fons. FOTO: JOAN REVILLAS